

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXVIII. De Officio Vicarii. D. 6. S. 3. C. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](#)

possint? Attendi debet consuetudo juxta
DD. passim.

TITULUS XXVIII.

De Officio Vicarii.

1. **V**ICARIUS seu vices alterius gerens est
vel *in Divinis*, qui in cura anima-
rum cæterisque ad internum forum con-
scientiæ pertinentibus loco alterius de-
servit Ecclesiæ: vel *jurisdictionis*, qui in
foro contentioso seu externo jurisdictione
vice alterius v. g. Episcopi exercet.

2. *Vicarius in Divinis* potest esse vel *per-
petuus*, qui auctoritate Episcopi cum as-
signata congrua portione fructuum obti-
net perpetuam curam animarum loco
principalis Rectoris exercendam, v. g. in
Ecclesia incorporata Monasteriis, Præ-
laturis, Capitulis, &c. aut in Filiali, in qua
ad præsentationem Rectoris Ecclesiæ Pa-
rochialis, cui est subiecta, ponitur Vica-
rius perpetuus, juxta Reiffenst. b. t. n. 29.
ad quem tunc spectat tota cura actualis;
ad Rectorem verò principalem solum cu-
rain habitu: vel *Temporalis*, quem Rector
Ecclesiæ tempore absentiæ vel infirmita-
tis loco sui substituit; aut Episcopus, dum
Parochia vacat, usque dum Ecclesiæ de
novo Rectore provideatur.

3. VI-

3. Vicarius *Jurisdictionis* est, qui ad aliqua, vice Episcopi gerenda constituitur, idque vel in *Pontificalibus*, solētque dici *Suffraganeus*; vel in *Spiritualibus*, diciturque simpliciter *Vicarius*; vel tantum in *Contentiosis*, diciturque *Officialis*, qui est *Præses Judicii Ecclesiastici*. Institutus in *Spiritualibus* pro tota *Dioecesi* dicitur *Vicarius Generalis*, habētque Dignitatem; sed quia non est stabilis, est compatibilis cum alia Dignitate aut beneficio curato, licet ideo non excusetur per se à residencia; & quando aliqua delegatio vel expeditio inscribitur Româ ad *Officialem Episcopi*, per hunc de stylo *Curiæ cis Montes* intelligitur hic *Vicarius*, non *Præses Judicii*. Si quis foris seu extra Urbem, quam *Episcopus inhabitat*, pro certis *Parochiis* sit constitutus ad aliqua gerenda, dicitur *Vicarius foraneus*, qui non habet Dignitatem, nec *Jurisdictionem à Jure*, sed ab *Episcopo delegatam*, à quo proinde datur appellatio ad *Episcopum delegantem*. Econtra *Vicarius Generalis* habet *Jurisdictionem ordinariam*, nempe à *Jure*, factâ nominatione *Episcopi*, ad quem ab eo non datur appellatio, quia facit idem tribunal, (unde mortuo *Episcopo* moritur *Vicarius*, seu ipsius officium cessat, ne potest causas etiam inchoatas prosequi)

quale non faciunt Vicarii nati, seu quorum officio est Vicariatus ipso jure annexus, ut Archidiaconi &c.

4. Circa Vicarios perpetuos I. specia-
liter b.t. statuitur c.1. in *Decret.* „Non esse
„Canonicum, ut, qui curam animarum
„in diversis habet Ecclesiis, Vicarius fiat
„in alienis. Et c. 2. Si Clericus in aliis Ec-
„clesiis Vicarias habeat, vel Ecclesiasticos
„redditus, de quibus possit sustentari,
„à Vicaria alterius Ecclesiæ removeatur;
„quia cum Vicarii teneantur Ecclesiis &
„propriis personis deservire, alienum est
„ab ordine juris, ut Vicariam quis habeat
„præter unam. Et c.6. mandatur Episco-
„po, quatenus perpetuos Vicarios ut in
„Ecclesiis, in quibus Vicarias obtinent,
„resideant, ut tenentur; & se in Presby-
„teros, ut eorum cura exigit, faciant pro-
„moveri, per subtractionem proventuum
„compellat. Item II. In Clem. c.un. b.t.
statuitur: „Quæ de Ecclesiis curatis, ea-
„rumque Rectoribus promovendis ad
„Sacerdotium & horum ætate à Jure sta-
„tuta sunt, in perpetuis Ecclesiarum Pa-
„rochialium Vicariis & assumptis ad eas
„observari debent.

5. Circa Vicarios Generales Episcopi
b.t. in 6. c. 2. decernitur: „Licet in Offi-
„cialem Episcopi per commissionem sibi
„geno-

„generaliter factam cognitio causarum
„transferatur, potestate tamen inqui-
„rendi, corrigendi aut puniendi aliquo-
„rum excessus, sive aliquos à suis bene-
„ficiis, officiis vel administrationibus
„amovendi transferri nolumus in eun-
„dem, nisi sibi specialiter hæc committan-
„tur. Et c.3. Cùm in generali concessione
„nequaquam illa veniant, quæ non esset
„quis verisimiliter in specie concessurus;
„nec regulariter donare valeat is, cui bo-
„norum administratio etiam libera est
„concessa, Officialis aut Vicarius Gene-
„ralis beneficia Episcopi conferre non
„possunt, nisi beneficiorum collatio ipsis
„sit specialiter commissa.

Quænam Vicarius Generalis facere
possit vi Vicariatus generaliter sibi com-
missi, & quæ facere nequeat sine speciali
mandato? Fusè tradit Leur. *in Vic. Episc.*

T I T U L U S XXIX.

De officio & potestate Judicis delegati.

J UDEX DELEGATUS est, qui non habet juris-
dictionem jure suo, seu vi proprii offi-
cii, sed eam exercet ex commissione al-
terius, cuius vice fungitur; unde etiam
appellatur *Commissarius*, à cuius sententia
appellari potest ad delegantem. H.T. agi-